

ชื่อผลงาน บัตรนัดสี่รัฐช่วยตา-ยายพาหนุมารับวัคซีน
ประเภท ๒. นวัตกรรมโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ
ชื่อเจ้าของผลงาน น.ส. สุภารัตน์ ศรีเหม่น และ นายเฉลิมศักดิ์ จันทราช
หน่วยงานที่ปฏิบัติงาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคอนยาวน้อย สสอ.โนนแดง
เบอร์โทรศัพท์มือถือ 062-5930904 Email : sudonyaow@gmail.com

บทคัดย่อ

นวัตกรรม “บัตรนัดสี่รัฐช่วยตา-ยายพาหนุมารับวัคซีน” ได้มีแนวคิดมาจากการส่งเสริมสุขภาพเด็ก 0-5 ปี ตามนโยบายมหัศจรรย์ 1,000 วัน Plus สู่ 2,500 วัน โดยเนื่องจากการอาศัยอยู่ของบริบทชุมชน เด็ก 0-5 ปี มีการอาศัยอยู่กับผู้ปกครองซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุที่มีความสัมพันธ์กับเด็ก ได้แก่ ปู่ ย่า ตา ยาย จากการให้บริการคลินิกอนามัยเด็กดี ในปี พ.ศ. 2565 เดือน มกราคม พ.ศ. 2565 ถึงเดือน เมษายน พ.ศ. 2565 พบเด็กขาดนัดวัคซีน จำนวน 21 คน จากเด็กที่นัดทั้งหมด 64 คน คิดเป็นร้อยละ 32.81 ของจำนวนเด็กที่นัดทั้งหมดในช่วงเดือนเดียวกัน จากการติดตามลงพื้นที่สำรวจสาเหตุในการขาดนัดวัคซีนเด็ก 0-5 ปี พบว่า 1. ผู้ปกครองผู้ดูแลเด็กลืมนัดวัคซีนเนื่องจากผู้ปกครองที่ดูแลเป็นผู้สูงอายุ ลืมวันเพราะไม่ได้ดูที่สมุดนัด 2. การไม่เข้าใจและความยากในการดูวันนัดในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก 3. เด็กเดินทางออกนอกพื้นที่การให้บริการในวันนัด และไม่มีช่องทางติดต่อกับสถานพยาบาล ส่งผลให้เด็กได้รับวัคซีนไม่ครบตามเกณฑ์อายุของวัคซีนมาตรฐาน ดังนั้น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคอนยาวน้อย ต.วังหิน อ.โนนแดง จึงได้มีการผลิตนวัตกรรม บัตรนัดสี่รัฐช่วยตา-ยายพาหนุมารับวัคซีน เพื่อช่วยให้ผู้ปกครองและผู้ดูแลเด็กที่เป็นผู้สูงอายุ ได้มีความง่าย สะดวก และความสนใจในการ ดูวันนัดของเด็ก 0-5 ปี เพื่อมารับวัคซีนตามเกณฑ์ ได้อย่างเข้าใจง่าย ไม่เกิดความสับสน ไม่เกิดความหลงลืม และสามารถรับวัคซีนจนครบตามมาตรฐานตามเกณฑ์อายุ โดยมีวิธีดำเนินงาน ดังต่อไปนี้ 1. จัดทำบัตรนัดสี่รัฐช่วยหนุมารับวัคซีน โดยใช้ “สี่” ของบัตรนัดประจำเดือนแต่ละเดือนต่างสีกัน 2. ติดบัตรนัดไว้ด้านหน้าของสมุดบันทึกสีชมพู เพื่อง่ายและชัดเจนต่อการมองใบนัด 3. ลงบันทึกวันนัดของเด็กในระบบ Hosxp 4. แนะนำและย้ำการวันนัดฉีดวัคซีนในครั้งต่อไป ให้สังเกตจากสีที่ตรงกับเดือนที่นัด 5. ติดตามและประเมินผล บัตรสี่รัฐช่วยหนุมารับวัคซีน จากการมารับวัคซีนครั้งต่อไปของเด็ก

ผลการใช้นวัตกรรม บัตรสี่รัฐช่วยหนุมารับวัคซีน ระหว่าง เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2565-พฤษภาคม พ.ศ. 2566 ในคลินิกวัคซีนอนามัยเด็กดีของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคอนยาวน้อยจำนวน 207 ราย พบว่า มีเด็ก 0-5 ปี มารับวัคซีนตามนัด จำนวน 187 ราย คิดเป็น ร้อยละ 90 โดยผู้ปกครองที่เป็นผู้สูงอายุ พบว่าเป็นผู้ปกครองเด็กถึงจำนวน 155 ราย คิดเป็นร้อยละ 82.8 จากผู้ปกครองเด็กที่พามาทั้งหมด และร้อยละ 10 ที่ขาดนัด เนื่องจากผู้ปกครองติดธุระออกนอกพื้นที่ และได้มีการติดต่อ รพ.สต.ล่วงหน้า เพื่อแจ้งการมารับวัคซีนในครั้งใหม่แล้ว โดยทาง รพ.สต.ได้มีการเน้นย้ำให้มารับวัคซีนให้ครบถ้วนตรงตามนัดต่อไป

ข้อเสนอแนะ ในการจัดทำบัตรนัดฉีดวัคซีน ยังคงใช้กระดาษชนิดอ่อน อาจจะมีการเปียกน้ำหรือฉีกขาดได้ จะมีการพัฒนาในการใช้บัตรนัดวัคซีนชนิดเคลือบและนำกลับมาใช้ใหม่ต่อไป

คำสำคัญ : วัคซีนเด็กพื้นฐาน : วัคซีนขั้นพื้นฐานตามช่วงอายุ เด็ก 0-5 ปี เพื่อสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคแก่เด็กกลุ่มเป้าหมายสำหรับโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนที่ให้บริการมีวัคซีน 11 ชนิด บัตรนัดวัคซีน

ผู้สูงอายุ : ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ในวัยนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงหลายด้าน